

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-és szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felölös szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy óra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.
Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
minden nap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1905.

XXXIV. évfolyam. 127. szám.

Hétfő, június 5.

Pártközi konferencia.

Nagybecskerek, június 5.

(Dsk.) Valaki, többen szabadelvű poli-
tikusnak tulajdonítják — azt az eszmét
vetette föl e sötét válságos időben: jó volna
pártközi konferenciát ülni s közös meg-
egyezéssel, a haza során aggodó szeretettel,
bölcs elhatározással meg kellene állapítani
azokat a követendő módozatokat, melyek a
válságból egy-kettőre ki s a boldogulás
csukott kapuin bevezetnének.

Ki ne akarná, ki ne óhajtana ezt?

Azt hinné az ember, nincs politikusa
e hazának, a ki ellene szól. Pedig van.
És talán legtöbb a koalícióban. Mellvére
hirdetik és pedig jóval többen, mint hinnők,
hogy ami eredményt eddig elért (?!), azt
a koalíció (!) egyedül, a szabadelvű párt
ellenére (!), sőt dacára érte el. Tehát nem
kell a barátkozás. Nem akarják rehabilitálni
(?!) a letört pártot, a mely hitük szerint
csak úgy és akkor tesz szolgálatot, jó szol-
gálatot az országnak, ha félre áll.

Félre áll? Hisz ezt megeselekedte.
Vagy éppen ez a baj? Hisz a koalíció
többségének, hatalmának, bölcsességének,
hazafiságának tudatában akarta így. A sza-
badelvű párt nem tett egyebet, mint le-
vonta a konzekvenciát, „félre állt“, át-
engedte a tért a győzők táborának. Magukra
vessenek, ha a diadal mámorában nem
tudtak számolni erejükkel és teendőikkel,
s legjobb akaratauk dacára már-már ab-
szolutizmusba hajtották az országot, nem-
csak, de szinte lehetetlenné tették, hogy
bár adminisztratív ügyeit zavartalanul vé-
gezhesse.

Ahhoz, hogy ki szereti a hazát és
hogy ki szereti jobban: a lassu, biztos
haladás hívei-e, avagy, a nemzeti felbuz-
dulásban és követelésben kifogyhatatlan
vérmes koalíció, éppen az utolsó hónapok
tanulságai után sok szó fér. Bizonyára
mindenik szereti és igazán szereti, csak-
hogy az egyik szelid, ápoló szeretettel, a
másik hévvel, tulságában majd hogy agyon
nem szorítja.

Ebből látszik, hogy a pártközi konfe-
renciának csakugyan van jelentősége.

Van a nemzet és koronás király szem-
pontjából. A nemzet szempontjából azért,
mert érvényesülni akar és érvényesülnie
kell, a korona szempontjából azért, mert
sok tekintetben aggodalmaskodik, bizal-
matlankodik, jöllehet nem akarna ellenke-
zésbe jönni sem esküjével, sem az ország
törvényeivel.

A hatalmas áram, mely a lelkesedés
tüzevel előntötte az egész országot, lassan-
ként megtér medrébe s nyomán újra meg-
indul a tenyész, virágos, tarka mezt ölt
a mező, illatot áraszt szerteszét és boldog
reményt ébreszt az inséges év után csüg-
gedt nép ezreinek szívébe, ha összefogunk,
a munkaeszközöket nem egymás ellen,
ellenséges indulattal, hanem rendeltetésére
egymás mellett, termelő célzattal fordítjuk.

Sokkal jobb ez így. Sokkal többet ígér
és ad nekünk. Mert mindnyájan akarjuk,
igazán akarjuk . . .

Az indulat indulatot gerjeszt. Miért ne
lehetne jelszavunk a szeretet? A boldogító,
üdvőt, áldást hozó szeretet. A pártközi
konferenciával ezt célozzák, akik akarják.

Rosszul teszik, akik utját állják.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap
reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva
van; hölgyek részére minden kedden és pénteken
déltől 1/2 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/4 órá-
tól 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek ré-
szére minden nap déliben gőzfürdő. A kád-
fürdő egész nap nyitva marad.

Június 7. Felsőkereskedelmi iskola erdei mulatsága.
„ 11. Nyomdászok dalestélye a kaszinóban.

— **Személyi hírek.** Tegnap este érkezett
városunkba Budapestről, a kultuszminisztériumból
Kirchner Béla kir. főigazgató, miniszteri biz-
tos, hogy a felsőkereskedelmi iskolai érettségi
vizsgálatokon elnököljön; ugyancsak tegnap ér-
kezett meg Temesvárról Mága János, ipari- és
kereskedelmi kamarai titkár, miniszteri biztos is.

— **A megyés püspök pásztorlevele.** Des-
sewffy Sándor v. b. t. tanácsos, megyés püspök
ma adta ki ezévi hatodik pásztorlevelét, melyben
különösen figyelmezteti az egyházmegye papságát,
a szegedi róm. kath. tanító- és tanítónő-nevelő
intézetre, ahova a felvételi kérvények jun. 30-tól
július 5-ig intézhetők. A tanítóképezdebe olyan
tanulók vétetnek fel, kik valamely középiskola négy
osztályát sikeresen végezték és 14-ik életévüket
betöltötték. A felvételek jul. 5-ike után eszközöl-
tetnek.

— **Nyilvánossági jeg.** Nagyszentmiklósról
vesszük a hírt, hogy az ottani „Műszonyunkról“
nevezett iskolavörök vezetése alatt álló róm.
kath. polgári leányiskola M. Beata tisztelendő
főnökőnk lankadatlan és fáradságot nem ismerő
buzgólkodása folytán most minden követelmény-
nek megfelel, miért is Dessewffy Sándor
csanádi püspök az említett intézet részére a
nyilvánossági jogot megadta.

— **Szöbeli érettségi vizsgálatok.** A nagy-
becskereki áll. felsőkereskedelmi iskolában a
szöbeli érettségi vizsgálatok ma délelőtt vették
kezdeteket s két napig fognak tartani. A vizsgá-
latokon Kirchner Béla kir. főigazgató elnököl,
míg a vallás- és közokt. minisztérium biztosa,
társelnök s egyuttal a kereskedelemügyi minisz-
térium biztosa Mága János, kamarai titkár.
Szöbeli érettségi vizsgálatra 16 jelölt bocsátattott.

— **Elhunyt urinő.** Súlyos csapás érte váro-
sunk egyik köztisztelőben álló családját, a Per-
vuleszkó-családot. Mint ugyanis őszinte rész-
véttel értesülünk, özv. Pucics Gáborné, szül.
Sztanojloviics Ilona 67 éves korában megh-
alt. Az elhunyt urinőt, a kiből Pervuleszkó
Antal nyug. pénzügyőri biztos anyósát gyászolja,
szombaton délután temették el nagyrészvét mel-
lett a melencei-utcában levő gyászházból.

— **Évzáró ünnepély.** A helybeli főgimnázium
önképzőköre az iskolaév befejeztével tegnap igen
sikerült évzáró ünnepélyt rendezett az intézet
tornacsarnokában. Balázsi József igazgató rövid
megnyitó beszéde után a főgimnáziumi énekkar
elénekelte Bárány Béla tanár vezetésével a
„Loreley“-t. Ezután Faur János VIII. o. t. sza-
valta el mély érzéssel és nagy hatással Tolnay
Lajos: „Fehér Sándor“ című költeményét. Ezt
követte Kersch F.: „Notturmo elegico“ című
triója, melyet hegedűn Fein Ernő VIII. o. t.,
zongorán Haidegger Ernő VIII. o. t. és har-
móniumon Herr György VII. oszt. tanulók adtak
elő zajos tetszés mellett. Ezután Champier
József VIII. o. t. olvasta fel néhány valóban
sikerült költeményét. A tehetséges ifju költőt a
közönség lelkes tapsokkal jutalmazta. Haideg-
ger Ernő VIII. o. t. és Herr György VII. o. t.
sikerült négy keze után Herr György elszavolta
Emile Guillard: „A légy“ című monológot. Az
előadás oly élénk és szemléltető volt, hogy a
nagyszámu hallgatóságot mindvégig derűtségben
tartotta. Ezt követte Fein Ernő VIII. o. t. remek
hegedűszólója. Tschakowszky P.: „Dal szöveg
nélkül“, Simon A.: „Bölcsőda“ és Hubay J.:

„Cserebogár, sárga cserebogár“ című darabjait
játszotta el igazán művészi technikával és
ritka virtuozitással, Herr György VII. o. t.
diszkrét és pontos zongorakisérete mellett.
Mayer Jenő VII. o. t., az önképzőkör főjegyzője
olvasta fel ezután jelentését az egyesület
ezidei működéséről, részletesen ismertette az
önképzőkör munkásságát a lefolyt tanévben.
Balázsi József főgimn. igazgató megköszönve
a közönség meleg érdeklődését, mellyel az intézet
íránt már évek óta viseltetik, az egylet ezidei
működését bezárja. Végül még a főgimnáziumi
zenekar játszotta el a Hunyadi indulót, mivel a
valóban szép ünnepély véget ért.

— **Házasságok.** Tegnap délelőtt esküdtek
örök hűséget egymásnak Schwarz József nagy-
becskereki építész és Wéling Franciska, Wé-
ling Ferenc megyei irnok szeretetreméltó leánya.
A polgári esküvő után a fiatal pár a róm. kath.
plébániatemplomba vonult, a hol a „Harmonia“
férfidalkör, melynek a vőlegény tagja volt, a
Lohengrin nászindulót fogadta a lakodalmas
menetet. — Ugyancsak tegnap volt az esküvője
Bleier Ferenc szentesi gépésznökis, a ki Kende
Ella kisasszonyt, néhai Kende Lajos bécsi bór-
kereskedő leányát vezette oltárhoz.

— **Tornavizsga.** A nagybecskereki főgim-
názium tanulóifjusága holnap délután 3 órakor
tartja meg ez évi tornaversenyét. A versenyen
az I—VII. osztályok tanulói vesznek részt.

— **Kereskedelmi alkalmazottak egylete.** A
Magyarországi Kereskedelmi Alkalmazottak Szak-
egyletének helyi csoportja tegnap tartotta
meg közgyűlését, a melyen Schnell Alfréd
urat, az osztrák-magyar bank nagybecskereki
fiókjának jeles képzettségű tisztviselőjét, egyhan-
gulag választották meg az egylet elnökének. Na-
gyon örvendetes, hogy ezen fiatal egylet, mely
alig 4 hónapja főáll, már 100-nál több taggal
birs csak kívánatos lenne, hogy ezen fiók-egylet,
amely a kereskedelmi alkalmazottak gazdasági,
szellemi és társadalmi érdekei előmozdítását írta
zászlájára, ugy a helybeli kereskedői körök, mint
a többi társadalmi körök által lehetőleg legdövebb
támogatást nyerjen.

— **Esküvő.** Nief János, gróf Nákó Sándor
uradalmának számvevője, szombaton délelőtt
vezette oltárhoz Kapossy Edith, dr. Kapossy
Lucián bájós leányát a pápai ev. ref. templomban.

— **Lovas kirándulás.** Sikerült 5 napos lovas
kirándulást tettek e napokban Jankó Ágost
alispán, báró Baich Iván nagybirtokos, Daniel
Ferenc főszolgabíró, dr. Sal Ferenc tb. fő-
szolgabíró és dr. Balás Iván aljegyző.
Az urak a Szerémséget járták be s ugy
a szerémségi zárdákban, mint az újvidéki
püspöknél a legelőzékenyebb fogadtatásban
részesültek. Az utirány ez volt: Nagybecskerek,
Titel, Kovil, Karloca, Krusedol, Ireg, Beocsin,
Pétervárad, Újvidék, Zsablya, Aradac, Nagybecs-
kerek. Mind az öt lovas a legjobb kondícióban
érkezett vissza Nagybecskerekre.

— **Aranka-társulati gyűlés.** Az Aranka-
vidéki belvizvéd-és levezetési társulat május hó
29-én d. u. fél 6 órakor választmányi ülést,
másnap, május hó 30-án d. e. fél 9 órakor ren-
des évi közgyűlést tartott, melyen a többek
között a társulat mult évi számadását jóváhagy-
ták, az igazgató-főmérnöki jelentést tudomásul
vették, a társulati járulékok beszedése körül ta-
nusított ügybuzgalom honorálása címén a követ-
kező jutalmakat szavazták meg: a nagyszent-
miklósi adóhivatalnak 200 koronát, a nagykikin-
dainak 80 koronát, Egres, Nagyösz, Németnagy-
szentmiklós, Nyerő, Óbessenyő, Sáralfalva, Szerb-
csanád, Szerbnagyszentmiklós és Valkány közsé-
geknek egyenkint 50—50 koronát, Keglevichháza,
Kisteremia és Németcsanád községeknek egyenkint
40—40 koronát, Kiszombor, Majdán s Tiszaszent-
miklós községeknek egyenkint 30—30 koronát
szavaztak meg. Végül Reinard Dávid társulati
vonalfőnök helyébe Szvoboda Adolf magyar-
padéi jegyzőt a társulat padéi vonalfőnökévé
megválasztották.

— **Vizsgálatok az áll. elemi iskolában.** A nagybecskereki áll. elemi iskolában s ezzel kapcsolatban a gazdasági ismétlő, továbbá az iparos és kereskedelmi tanonciskolában a vizsgálatok sorrendje a következő: A központi állami elemi népiskolában: Junius hó 16-án: valamennyi osztály r. k. hittani vizsgája. Junius 19-án: II. A) fi-oszt. Tanít Baaden Károly. Elnök Dr. Plechl Szilárd. Junius 19-én: I. A) fi-oszt. Tanít Szabó Sándor. Elnök Dr. Klein Mór. Junius 19-én: I. leány-oszt. Tanít Dienstl Emilia. Elnök Dr. Mangold Samu. Junius 20-án I. B) fi-oszt. Tanít Fischer Mór. Elnök Mencezer Lipót. Junius 20-án II. B) fi-oszt. Tanít Jankovich Miklós. Elnök Franz J. L. Junius hó 20-án: II. leány-oszt. Tanít Szalay Józsefné helyett: Bányai Etelka. Elnök Partilla Géza. Junius 21-én: III. A) fi-oszt. Tanít Hartig Albert. Elnök dr. Weiserschan József. Junius hó 21-én: III. B) fi-oszt. Tanít Szegefi Sándor. Elnök dr. Gyorgyevics Milos. Junius 21-én: III. leány-oszt. Tanít Jankovich Miklósné. Elnök Mayer Rezső. Junius 23-án: IV. B) fi-oszt. Tanít Váry Mihály. Elnök Balácsi József. Junius 23-án: IV. leányoszt. Tanít Pászihory Riza. Elnök Strosz Béla. Junius hó 24-én: V., VI. fi-oszt. Tanít Büchler Hugó. Elnök Jeszenszky Nándor. Junius 24-én: V., VI. leányoszt. Tanít Pálffy Etelka. Elnök dr. Haidegger Lajos. A női kézimunkák junius hó 19—24-ig, a II. leányosztály tantermében lesznek kiállítva. Kézimunkát tanítottak: Dienstl E., Jankovichné, Pálffy E., báró Pásztyor R. és Szalayné helyettese: Bányai Etelka. A vizsgák reggel 8 órakor kezdődnek.

— **Halálozás.** Nagyszentmiklósról írják: A helybeli kereskedő világnak egyik, igen rokonszenves s kedvelt tagja hunyt el a múlt héten Fischhoff Vilmos személyében, a kit az egész Nagyszentmiklós osztatlan részvéte kísért sírjába. Temetésén nagyszámu közönség vett részt. Vogel Náthán rabbi megindító s a gyászoló gyülekezetre nagy hatást tett gyászbeszéde s a kántorok éneke után a dalárda tagjai Magenbauer Rezső karnagy vezetése alatt egy gyászdallal vettek búcsút örökre régi s közszeretnek örvendett társuktól.

— **Köszönetnyilvánítás.** A helybeli máv. alkalmazottai által folyó évi junius hó 1-én rendezett nyári mulatság alkalmával felülfizettek: Első magyar torontáli szőnyeg- és butorszövet-gyár 10 kor., Szlammer Agoston dr. 4 kor., Pleitz nyomdácég 3 kor., Nagy Dezső dr., Kardos Samu dr., Billitz Béla dr., Fried Albert dr., Sándor Mihály dr., 2—2 kor., Bogesich Hermann, Schneider András, 1—1 kor., mely felülfizetésekért hálás köszönetét nyilvánítja a rendezőség.

— **Miről beszélnek az asszonyok?** Városunk egy közismert és közkedvelt aglegénye érdekes statisztikát állított össze arról, miről beszélnek az asszonyok? Ezernégyszáz olyan beszélgetést jegyzett föl, amely akkor folyt le, amikor az asszonyok maguk között voltak. Az ezernégyszáz diskurzusból hétszázkilencven távollevő hölgyek életére, magaviseletére és erkölcsére vonatkozott. Ez a statisztikában a legnagyobb numerus. Az utána következő szám már jóval kisebb: 292. Kétszázkilencvenkétyszer a cselédekről beszéltek. Az ideit dívatnak százötvenkét beszélgetés jutott, míg a tavalyinak százharminchat. A cselédek és dívat után a gyermekek következtek. Kilencvennyolcszor diskuráltak arról, hogy a gyermekek milyen rosszak, nyugtások, nem akarnak tanulni, betyárkodnak és betegeskednek. Az „egyebeknek” harminckét beszélgetés jut. Ebből az „egyebekbe” — jegyzi meg a statisztika — férfiak is benn vannak. A statisztika ezen utolsó tétele nagyon lekicsinyítő hatású lehet a férfiakra. A statisztika csinálója pedig fáradságáért megkapta ennek az utolsó tételnek a tanuságában a jutalmat.

— **Csalás váltóval.** Zsombolyáról írják, hogy az ottani takaré- és hitelegylet pénztintézetnél megjelent ifj. Néhrer Péter magyarczernyai lakos és egy 10 filléres kitöltetlen váltót nyújtott át leszámítolás végett, amelyen ifj. Néhrer Péter elfogadó — id. Néhrer Péter kibocsátó — és Biacsi Pál forgatóként szerepelt. Erre a váltóra 50 korona kölcsönt kért. A pénztintézet a váltóalírást egyikét, Biacsi Pálét gyanusnak találta, miért is utasította Néhrer Pétert, hogy hozza magával Biacsi Pált. Ifj. Néhrer eltávozott, de nem tért vissza, mire az intézet Magyarczernyára telefonált és ott kintint, hogy Biacsi Pál az aláírásról mit sem tud. A vizsgálat folyik.

— **Öngyilkosság.** Zsombolyáról jelentik, hogy a napokban Lorenz Péter odaváló kőműves a Csütő felé vezető parkban egy revolverrel fejbe lölte magát és meghalt. Öngyilkosságának okát nem tudják.

— **A megtorkolozott mezőőr.** Sárafalván Bogdán Treika mezőőr tilosban találta Matyei Szávu sertéseit és azokat be akarta hajtani. Matyeinek ez a dolog nem tetszett és hogy megakadályozza a mezőőrt, neki esett, torkon ragadta és oly erővel fojtogatta, hogy már-már az örök világosság birodalmában vélte magát a mezőőr, mikor arra jaro emberek kiszabadították a potricsár kezei közül, ki ellen azután megtette a feljelentést.

— **Beleugrott a Tiszába.** Csongrádról írják: Tegnap délben egy 11 éves leány, Mária Julianna, öngyilkos szándékból a Tiszába ugrott. Már haldokolt és elmerült, mikor Komjáti István fuvaros, csongrádi lakos — aki ott lovait itatta — észrevette és utána ugorván, az elszánt lánykát a vízből kimentette s bevitte az ottani rendőrségre. A leányt kihallgatása után apjához, Mária fuvaroshoz kísértette a rendőrség.

A Horgony-Pain-Expeller (Richter-féle Liniment. Caps. comp.) igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 35 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuszál stb-nél a Horgony Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványkoránál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitünő háziszerré jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és üvegekben: a 80 fillér, 1 korona 40 fillér és 2 korona a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan Richter-féle Horgony-Pain-Expellert, vagy Richter-féle Horgony-Linimentet kérni, valamint a „Horgony” védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

Irodalom.

* **A Nagy Képes Világtörténet** 220. füzeté egy érdekes térképet hoz: Magyarországot Nagy Lajos és Mátyás korában. A két birodalom külön színezéssel van a térképen feltüntetve s érdekesen mutatja Magyarország hajdani nagyságát, a mikor hozzá tartozott Mátyás alatt Ausztria, Morvaország, Szilézia és Csehország is, Nagy Lajos alatt pedig Bosznia, Szerbország, Bolgárország, Havas-Aföld, Moldva, Halics, Lodoméria, Lengyelország, Kujavia, Podolia, Maszovia, Volhinia, Podészia. Igazán olyan kor volt ez, a melyre nem nagy túlzás a költő szava:

Magyar tenger vizébe
Hullt az Észak, Kelet, Dél hulló csillaga.

Területben legalább háromszor akkora volt ez a Magyarország, mint a mai, nem is beszélve hiréről és nagyságáról, a mely Mátyás király alatt megreszkettette a nagy német császárságot. Lajos alatt pedig elért Napolyig, mikor az öcsését, a szerencsétlen Endrét, Johanna áldozatát, boszulta meg vitéz magyar seregek fegyverével, a mely hősi hadjáratnak örökké élő emléke az Arany János Toldija. A Nagy Képes Világtörténetnek különben is legfőbb érdeme, hogy a magyar nemzeti történetet beleolvastja az európai történelembe és a magyar szempontot nem mellőzi az európai események leírásánál sem. A most megjelent 220. és 221. füzet Csuday Jenő dr. tollából került ki s a középkori intézmények bomlását és a renaissance pirkadását rajzolja. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzeteként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadónál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján havi részletfizetésre is.

* **Uj Idők.** Ujházy mester és Paulay Erzsike a korzón: kedves kép, amelyet az Uj Idők e számában közöl. Sorra következnek a hét eseményei: négy kép Keglevich tragikus párbajáról, a Kisfaludy és Szegedy Róza-ünnep, az országos tornaünnep, próbálkozás hadseregünk új ágyújával, azután művészeti képek sorakoznak a szövegbe, amelynek szerzői: Szikra, Nagy Endre, Kiúdy Gyula, Maurice Oertzen, Farkas Pál, Nagy Ida, Szerb Zsigmond s mások. Kedves tereferében méltatja Horkayné ő nagysága a hét eseményeit. Az Uj Idők, Herceg Ferenc lapja, szívesen küld mutatványszámot (kiadóhivatal: Andrásy-út 10.) ugyanott a lapra negyedévi 4 koronával elő lehet fizetni.

* **Nóta Ujság.** Klöckner Ede budapesti zeneműkiadó kiadásában életrevaló zenés lap látott napvilágot „Nóta Ujság” címen. A kedves formájú lap, amelynek egyes száma 20 fillérért kapható — kéthetenként a legnépszerűbb kuplékat és dalokat közli énekhangra és zongorára alkalmazva. Most a Linek Lajos pompás cimlap rajzával ellátott kotta Falk Richárd népszerű „Samu! Samu!” című habitúé kupléját közli, amelyhez Hetényi Albert irt fülbemászó zenét. A „Nóta Ujság” egyes számai minden zeneműkereskedésben és a hírlapelárusítóknál kaphatók.

* **Halálos ágyán vallotta be** testvérgyilkosságát Kambizesz király s ezt a jelenetet, szép művészeti képpen, mutatja be a Világ történelmének e heti füzeté, mely érdekesen mondja el az erőszakos király történetét. Az e heti füzet ismét meglepően szép, eredeti felvételeket hoz a perzsa birodalom fénykorából való épületekről. Ilyen becses képeket eddig még egyetlen magyar munka sem hozott, akár történelem, akár műtörténelem volt az és bármennyi volt is az ára. A munka

valóban megérdemli, hogy újra meg újra ajánljuk, s melyet bárki megismerhet, mert annak, aki levelezőlapon mutatványszámot kér, azt készségesen küld a Világ történelme kiadóhivatala, Budapest, VI., Aradi-utca 8.

Sport.

Lóverseny Nagybecskereken.

A régi dicsőség szép napjai jutottak tegnap eszünkbe, mikor a tomaseváci-uti gyakorlóterén azt a hatalmas kocsi tábort láttuk, mely a nagy tömegek felvonulását szokta jelezni s percerölpercre nőni láttuk azt az impozáns közönséget, mely a sport-dolgok iránt érdeklődik. Valamikor régente évről-évre ismétlődtek ezek az ünnepek. Idők múltán azonban komolyabbak avagy kényelmesebbek, avagy talán szegényebbek lettek az emberek, denique a lóverseny mind ritkább és ritkább szórakozás lett Nagybecskereken, mely — mint legutóbb — akár 6 évig is elmaradt.

Hogy a mi közönségünk ezt a sportot kedveli, mutatja az a körülmény, hogy tegnap is igen nagy számmal vonultak ki a botrányosan poros uton végig a lóversenyterre. A közönség felvonulása ezuttal a szokottnál is érdekesebb volt. Mig hajdanában csak a fényes fogatokban gyönyörködött a néző, addig ezuttal terka változatosságban tüntek fel a különböző közlekedési eszközök. Legnagyobb feltűnést természetesen Harnoncourt Félix gróf remek autómobilja keltett, melyben a gróf bájos leánya és Dellimanics főispán neje foglaltak helyet Gyertyánffy főszolgabíró társaságában. Ezuttal vonultak fel először a motorbicikliták is nagyobb számmal, de az egyszerű biciklit sem gyűrték még le teljesen, mint a felállított kerékpárok hosszú sorozata mutatta. Egyszóval az autómobilról a legrozogább konflisig képviselve volt mindennemű jármű, amint a nézők között is az összes társadalmi osztályok voltak észrevehetőek.

A tribünökön már 3 óra előtt gyülekezett a hölgyközönség. Tudósiótnk, amennyire szabadban lehetséges, a következő névsort állította össze. Asszonyok: Dr. Dellimanics Lajosné, Hausner Achillesné, Vinczehidy Ernőné, Gyertyánffy Jenőné, özv. Kulifay Lajosné, Csavossy Ignácné, Bobor Gyuláné, NagySándorné, Herr Ödöné, Horváthyne, Erdős Béláné, Elekes Károlyné, Mayer Rezsőné, dr. Mangold Samuné, Szilágyi Lajosné, Bauer Henrikné, Poppovits Szilárdné, Mucsalovné, Bánlaky Andrásné, Solymos Gusztávné (Törökbecse), Beck Gyuláné, Szilárdné, Wessely Rezsőné, Vogl Tiborné, dr. Heimermanné, Zaláné, Wehner Györgyné, Belitska Gusztávné (Bótos), Mihajlovits Miláné, Mihajlovits Dusánné, Dávid Károlyné, Szabó Gergelyné, Kovács Jánosné. Leányok: Harnoncourt grófnő, Pap Lili, Bánlaky Mici (T.-Becse), Haidegger Sari, Ries Riza, Vlahovits Natalie, Herr Annus, Szilágyi Rózsika, Kozarev Helén, Várady Mici, Kovács Melanie.

A notabilitások közül ott voltak: dr. Dellimanics főispán, Csekonics Sándor gróf, dr. Vinczehidy Ernő m. főjegyző, Hausner Achilles es. és kir. őrnagy, dr. Mihálovits Odón arvaszéki elnök, Gyertyánffy Jenő és Csavossy Ignác főszolgabírák, báró Baich Iván, dr. Perisics Zoltán polgármester, Faur Kornél, az államépítészeti hivatal főnöke, Sas Ede m. kir. főmérnök, Reitter Oszkár rendőrkapitány, Strosz Béla v. főjegyző s közéletünk számos kitünősége.

A közönség nagy érdeklődéssel szemlélte a versenyt s a győzteseket zajos éljenzéssel fogadta.

A verseny lefolyásának részleteit a következőkben közöljük:

Síkverseny. I. 400 kor., II. díj 150 korona, a győztes ló lovasának tiszteletdíj.

Indult: dr. Balás Iván „Világos” 78½ kgr., lovagolta tulajdonos. Báró Baich Iván „Álnok” 67½ kgr., lovagolta Czárán J. Grossmann Endre „Emma” 69 kgr., lovagolta Stürmer N. es. és kir. hadnagy. Mr. Nick „Tövis” 81 kgr., lovagolta Samarjay Sándor m. kir. honvéd huszárfőhadnagy. Hausner Achill „Grogg” 69 kgr., lovagolta Berger es. és kir. hadnagy.

Győztes: I. Mr. Nick „Tövis”, II. dr. Balás Iván „Világos”.

Akadályverseny. I. díj 600 kor., II. díj 200 kor. Győztes ló lovasának tiszteletdíj.

Indult: báró Baich Iván „Antonia” 73 kgr., lovagolta Czárán J. Mr. Nick „France” 69 kgr., lovagolta Samarjay Sándor m. kir. honvéd huszár-

főhadnagy. Calm Oszkár cs. és kir. huszárcapitány „Intrigant” 77 kgr., lovagolta dr. Balás Iván.
Győztes: I. Mr. Nick „France”, II. báró Baich Iván „Antonia”.

Gátverseny. I. és II-nak tiszteletdíj. Győztes ló lovasának tiszteletdíj.

Indult: I. báró Baich Iván „Margit” 68 kgr., lovagolta Czárán J. II. Solymos Gusztáv „Morzsa” 68 kgr., lovagolta dr. Balás Iván.

Győztes: I. báró Baich Iván „Margit”, II. Solymos Gusztáv „Morzsa”.

Vadászverseny. Tiszteletdíj I., II. és III-iknak. Minden lovasnak egy emlék.

Indult: dr. Vinczehidy Ernő „Komám” 76 kgr., lovagolta tulajdonos. Dr. Magyar Károly „Regény” 76 kgr., lovagolta Samarjay Sándor m. kir. honvéd huszárfőhadnagy. Daniel Ferenc „Vitorlás” 76 kgr., lovagolta dr. Balás Iván.

Stagelschmidt János „Mosószámla” 76 kgr., lovagolta Berger cs. és kir. hadnagy. Báró Baich Iván „Margit” 76 kgr., lovagolta Czárán J.

Győztes: I. báró Baich Iván „Margit”, II. Daniel Ferenc „Vitorlás”, III. dr. Vinczehidy Ernő „Komám”.

Végverseny. I. díj 10 drb cs. és kir. arany.

Indult: Calm Oszkár cs. és kir. huszárcapitány „Intrigant” 69 kgr., lovagolta tulajdonos. Hauszner Achill cs. és kir. őrnagy „Grogg” 69 kgr., lovagolta dr. Balás Iván.

Győztes: I. Calm Oszkár cs. és kir. huszárcapitány „Intrigant”-ja.

Kettős fogatu ügétő-verseny. I. és II-diknek tiszteletdíj.

Indult: I. Dr. Dellimanics Lajos fogata, hajtotta dr. Gyertyánffy Jenő. II. Gróf Csekonics Sándor fogata, hajtotta tulajdonos. III. Solymos Gusztáv fogata, hajtotta Dr. Perisics Zoltán.

IV. Demkó Vidor fogata, hajtotta Dr. Magyar Károly. V. Hiller Arnold fogata, hajtotta Zsivanovics Velykó.

Győztes: I. Gróf Csekonics Sándor fogata. II. Solymos Gusztáv fogata.

TÁVIRATOK.

A helyzet.

Fejérváry Géza báró missziója.

Budapest, június 5. (A „Torontál” ered. táv.) Mint illetékes helyről jelentik, Tisza István gróf miniszterelnök több politikus előtt állítolag azt a kijelentést tette, hogy a válság ezen a héten még nem nyer megoldást.

A vezérő-bizottság tanácskozása.

Budapest, június 5. (A „Torontál” eredeti táv.) Az egyesült ellenzék vezérő-bizottsága a képviselőház mai ülésének szünete alatt tanácskozást tartott, a melyen Andrássy Gyula gróf, Kossuth Ferenc és Justh Gyula is részt vettek. A vezérő-bizottság a tanácskozáson a képviselőházi ülések elnapolása mellett határozott.

Fejérváry és Wekerle.

Budapest, június 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Politikai körökben ma hire járt annak, hogy Fejérváry Géza báró tárgyalásokat folytatott Wekerlével s a hírek szerint Wekerle állítolag csak engedelmények árán volna hajlandó tárcát vállalni a Fejérváry-kabinetben. Más verzió szerint a király újra tárgyalásokba fog bocsátkozni a koalícióval.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése június 5-én.

Távirati tudósítás.

Budapest, június 5.

A képviselőház ma délelőtt 10 órakor Justh Gyula elnöklésével ülést tartott.

A mai ülésen mindenekelőtt Lázár Pál és Giesswein Sándor megindokolták a mullok beadott indítványait.

A számvizsgáló-bizottság jelentése után folytatták a hevesi felirat tárgyalását, a melyre vonatkozólag a vitát ma berekesztették.

A mai ülés folyamán Pap Zoltán előadó visszavonta indítványát, mire a Ház Batthányi gróf javaslatát fogadta el.

Most szenzációs fordulat következett. Justh Gyula elnök ugyanis azt az indítványt tette, hogy a Ház az üléseit bizonytalan időre napolja el. Az indítványra, melyet a Ház elfogadott, állítolag Fejérváry Géza báró sikertelen kísérletei szolgáltattak okot.

A töketerebesi mandátum.

Budapest, június 5. (A „Torontál” eredeti táv.) Sátoralja-Ujhelyről táviratozzák: A töketerebesi kerületben Andrássy Tivadar gróf halálával megüresedett mandátumra a központi választmány a választást június 13-ára tűzte ki. Elnök Dr. Csöke József varannai jószágigazgató lesz.

Fejedelmi vendégek Bécsben.

Budapest, június 5. (A „Torontál” ered. táv.) Bécsből jelentik: II. Abbasz khedive ma reggel, a montenegrói fejedelem pedig délután érkezett ide.

A spanyol király Párisban.

Budapest, június 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisi táviratok szerint Alfonz király tegnap délelőtt a nagy-követség kápolnájában hallgatott misét, utközben az ablakokból virágokat szórtak a király kocsijába.

Az orosz-japán háború.

Budapest, június 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból érkezett táviratok szerint a csatornai hajóhad főparancsnoka jelenti, hogy a „Cézár” csatahajó a sűrű ködben nekiment az „Afganisztán” nevű angol bárkának, mely elsüllyedt. Az összeütközésnél huszonhárom ember az életét veszítette.

Budapest, június 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rosdesztvenszky admirális elfogatásáról újabb a következő részleteket sürgönyzik Tokióból: A „Sasanami” és a „Kagero” nevű japán torpedónaszád zuzók május 27-én éjjel cirkáltak a tengeren. Cirkálás közben két orosz torpedónaszád zuzót vettek észre, amelyek közül az egyik azonban elmenekült, míg a másik harcképtelenné vált. Midőn a japánok közelebb jöttek a hajóhoz, észrevették, hogy az árhocon egy fehér, amögött pedig egy vöröskeresztes zászló van kitűzve. Ez volt a „Bjedowij”, a melyen Rosdesztvenszky admirális tartózkodott vezérkarával. A Bjedowij jelt adott, hogy gépezete hasznavehetetlen s hogy a hajó szén és vízhiányban szenved, mire a japánok fegyveres őrt küldtek ki a hajó átvételére. Az oroszok arra kérték a japánokat, hogy az admirális és a többi sebesültek ne szállítsanak tovább. A japánok ezen kérésnek helyt is adtak, azzal a megszorítással, hogy az őrség állítolag parancsot kapott arra nézve, hogy az esetben, ha ezen kérés teljesítése által annak a veszélynek volnának kitéve, hogy a már elfoglalt Bjedowijt más orosz hajók vissza akarnák foglalni, Rosdesztvenszky admiralist öljk meg. A távirat szerint a Bjedowijt a „Sasanini” vontatta s reggel találkoztak az „Akasi” nevű japán cirkálóval, mely a hajókat Sazehoba kísérte. Az ut alatt a tenger állandóan háborgott, úgy, hogy a hajók fedélzetét majdnem mindig hullámok borították.

Budapest, június 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tokióból érkezett hírek szerint Togo tengernagy a tegnapi nap folyamán a szanarói kórházban meglátogatta a sebesült Rosdesztvenszky orosz admiralist, a kinek a sebesültek iránti szimpátiájának s azon reményének adott kifejezést, hogy nem sokára visszatérhet hazájába. Rosdesztvenszky meghatva mondott köszönetet Togo tengernagynak s szerencsét kívánt neki a japán tengerészethez.

Gyilkos férj.

Budapest, június 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szabadkáról táviratozzák, hogy ott egy Pénzes Zoltán nevű munkás borzasztó módon állott boszút feleségén, Kovách Annán, mert ez elhagyva őt, nem akart többé visszamenni a házához. Pénzes ugyanis rosszul bánt a feleségével s emiatt elhagyta őt s Szabadkán egy Biermann Jakab nevű sörnagykereskedőhöz állott szolgálatba. Pénzes több ízben felkereste

az asszonyt, akit mindenáron rá akart venni, hogy térjen vissza hozzá, de az asszony nem engedett a kérésnek. A férj tegnapelőtt ismét felkereste feleségét s ismételtlen megpróbálta, hogy visszatérésre bírja nejét, de Pénzesné hajthatatlan maradt, mire a brutális ember kést rántott s tehetetlen dühében agyonszurta az asszonyt. A rendőrség a gyilkos férjet letartóztatta.

Budapesti gabonátözsde.

Budapest, 1905. június 5.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	Kilós	100 kilogr. ára		Kilós	100 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig		kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki uj	76	—	—	80	19.—	17.15
Peatvidéki uj	76	—	—	80	17.70	17.90
Bánsági uj	76	—	—	80	17.80	17.95
Bácskai uj	76	17.30	17.45	80	—	—
Rozs elsőrendű					14.20	14.35
„ másodrendű					14.15	14.20
Árpa takarmány					14.40	15.—
„ égetni való					14.15	14.40
„ sörfőzésre való					0.—	0.—
Zab					14.10	14.50
Tengeri bánsági					15.30	15.50
„ másnemű					—	—
Ropos káposzta					—	—
„ bánsági					—	—
Köles					0.—	0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, június 5. (A nagybecskerek Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén a tengeri ára 10 fillérrel emelkedett. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	16.38—
Tengeri (júliusra)	14.98—
Tengeri (májusra 1906.)	11.40—
Zab (októberre)	13.24—
Rozs (októberre)	11.38—

Nyiltér.*

Legjobb alpesi tejet tartalmaz!

(450a-6.3)

* Az e rovat alatt közöltéket nem vállal felelősséget a szerk.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Ervényes 1905. május hó 1-től.

É r k e z i k:

a) A nagybecskerek pályaúdvarrára:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 5 óra 30 perc.
Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 37 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 58 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaúdvarrára:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 7 óra 05 p.

I n d u l:

a) A nagybecskerek pályaúdvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaúdvarról:

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

Jó házból való fiu

tanoncnak

felvétetik

Liptay Dezsónél,

kalap és uri divatkereskedés
Nagybecskerek.

(515-3.3)

2:00. szám. 1905.

523-2.1

Pályázati hirdetmény.

Elhalálozás folytán megüresedett csenei szülésznői állásra pályázatot hirdetek és felhívom, hogy pályázni óhajtok szabályszerűen felszerelt kérvényeiket folyó évi június hó 12-ig annál is inkább nyujtsák be, mert később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A szülésznői állás javadalmazása 241 kor. 82 fillér, szegény betegek díjmentesen kezelendők, a többiek után fizetendő látogatási díjak megállapítása folyamatban van.

Csene, 1905. évi június hó 3-án.

Uzbasich Gáspár,
főszolgabíró.

Használt és gyárilag javított
cséplőgépek és lokomobilok

minden nagyságban kaphatók:

HEROLD FERENCNÉL

Nagybecskerek, Temesvári-ut 1615. szám.

395-50.38

Torontálvármegye antalfalvai járás főszolgabírájától.

2347. szám. 1905.

526-1.1

Arlejtési hirdetmény.

Az antalfalvai járás községeinek 80 drb 3 m. hosszú $1\frac{18}{20}$ cm. erős tölgyfa oszlopra van szüksége. Az oszlopok $\frac{2}{3}$ részben ácsolva, $\frac{1}{3}$ részben pedig ácsolatlanul hagyva szállítandók Antalfalva vasuti állomásra, ahol a bizottság szemléje után át fognak vétetni és a pénz vállalkozónak kifizettetni.

Csakis írásbeli ajánlatok fogadtnak el, a vállalati összegnek 5% bányapénzül való csatolása mellett, mely bányapénz vállalkozónak a szállítmány átvétele után azonnal visszaadandó.

Csakis egészséges anyag fogadtatik el.
Antalfalva, 1905. évi május hó 31-én.Lowieser Imre,
főszolgabíró.

Oppova község előjáróságától.

1129/1905. szám.

522-2.2

Hirdetmény.

Oppova község határában folyó évi május hó 19-én egy 7 éves, szürke, vágott farku c. b. IC bélyeggel bíró kanca ló és kíséretében 1 drb 1 éves, csillagos pej kanca csikó bitangul fogatott el.

Ezen körülmény azzal tétetik közhírré, hogy ha az állatok igazolt tulajdonosa 8 nap alatt nem jelentkeznék, ezen bitang jószágok az 1894. évi XII. t.-c. idevágó intézkedései értelmében az ezennel folyó évi június hó 19-ik napjának d. e. 9 órájára kitzött nyilvános érverésen eladatni fognak.

Oppován, 1905. évi május hó 27-én.

Markucz Márk,
jegyző.**Baromfi-szállítót**

keresek, ki nekem viszonteladásra szállít. Ajánlatok „M. A. 728.” jellegével,
Mosse Rudolphhoz, Budapest küldendő.
(527-2.1)

Nagybecskerek rend. tan. város polgármesterától.

9782. k. i. szám 1905.

525-2.2

Hirdetés.

Nagybecskerek rend. tan. város tanácsa kezelése alatt álló különféle pénztárak és alapok 1904. évi zárószámadatai az 1886. évi XXII. t.-cikk értelmében ezennel 15 napon át közszemlére azzal tétetnek ki, hogy ezen idő alatt a városi számvevőség-nél a hivatalos órák alatt betekintheők.

Nagybecskereken, 1905. évi május hó 31-én.

Dr. Perisics Zoltán,
polgármester.

Használt

boroshordók

megvételre kerestetnek.

Cim a kiadóhivatalban. 529-x.1

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felelőleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem vehet.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

23-104.44

Szabad kézből

eladó

a melencei-utca 437. számu

háza

igen kedvező fizetési feltételek mellett.

Tulajdonos:

Nagybecskereki takarékpénztár.

(500-x.2)

H I R D E T É S E K

felvétetnek

a „TORONTÁL” kiadóhivatalában.